

багатошвидкі і терністі, оскільки складені корінною породою своєю світлишою в питанні охорони праці. Але провадити науково-технічні роботи кожній. Вибір тут односторонній, вірніше, альтернатив немає — потрібно, напевно, полати жити відповідно до вимог закону!

Для вирішення науково-технічних проблем стосовно забезпечення безпеки роботи на шахтах потрібна широкомасштабна і систематизована робота щодо посилення відомого контролю, зміцнення виробничої та технологічної дисципліни, підвищення кваліфікації та вдосконалення навчання працівників.

Пріоритетним є напрями наглядової діяльності як за старої, так і за нової структури теруправління і Донецького гірничого округу захищаються: запобігання порушенням пилосаго режиму, протравнюванню гірничих виробок шахт, контроль за виконанням в повному обсязі постанови Кабінету Міністрів України від 29.03.2006 р. № 374 у частині реалізації Комплексної програми дегазації вугільних пластів.

З 154 діючих шахт, підконтрольних Донецькому гірничому округу, 57 віднесено до вищої категорії небезпеки, вони занозіть раптових викидів вугілля і газу, 31 шахта — надкатегорійно, 87 шахт віднесено до нижчої категорії небезпеки.

Із 237 діючих очисних вибоїв 199 є на шахтах III категорії і вище за вмістом метану, у 55 повнов на 28 шахтах здійснюється ізольоване відведення метану, у т.ч. у 18 вибоїв — за допомогою спеціальних установок ВМЦГ-7.

25 очисних вибоїв працюють за обмеженням навантаження за газом, вимірюючи високоточний, повний досвід і швидко реагують на зміну параметрів газу. Це дозволяє уникнути аварій, пов'язаних з порушенням правил безпеки та нормативно-правових актів з охорони праці.

НАГЛЯДОВА ПРАКТИКА

Крім того, за окремим графіком (не менше двічі на тиждень) здійснюють контроль за виконанням дільничних інспекція здійснюють цілодобовий нагляд.

Для високоякісної та безпечної роботи тактично складної системи повинна бути ефективною системою державного нагляду. Він повинен здійснювати державний контроль за активною участю всіх інженерно-технічних працівників, на чолі яких — головний інженер і служба охорони праці.

На жаль, не завжди і не всі підприємства це так. Насамперед хотілося б звернути увагу на повноту вибору і застосування схем протравнювання вимових дільниць. Історично так складалося, що на більшій частині підготовки не відповідає сучасним вимогам, немає флангових виробок для забезпечення протравнюваних схем з підсилюванням вихідного струменя.

Середні 143 пов пов'язані з зворотною схемою протравнювання, з них 40 — з випуском вихідного струменя на масив вугілля (ПМ) і 108 — на виробничий простір. При цьому тільки в 10 очисних вибоїв здійснюється підведення вихідного струменя.

Такий стан умовлений як несвоєчасною підготовкою вимових дільниць, так і деволі зростаючої трудомісткістю підтримки гірничих виробок на великих глибинах.

Введення в експлуатацію нових очисних вибоїв на великих глибинах багатогазових шахт здійснюється після узгодження з державним науково-дослідним інститутом з безпеки роботи в гірничій промисловості, Донецького науково-дослідного вугільного інституту, Науково-дослідним інститутом гірничо-вугільної справи та пожежної безпеки і розгляду їх органами Держгірпромнагляду з урахуванням висновків комісії зі спеціального розслідування аварій, пов'язаних з порушеннями протравнювання.

Проте нерідко спостерігаються факти, коли нові дільничні підготовки лаяються за прогресивним схематичним протравнюванням, і процесі відробки проводиться зміна схем протравнювання на менш ефективні за безпекою. При цьому розробляються і угоджуються з

ЗАЦІКАВЛЕНА РОЗМОВА

Нещодавно в Хмельницькій міській поліклініці № 1 відбулася засідання круглого столу, в якій взяли участь представники місцевої влади, теруправління Держгірпромнагляду по Хмельницькій області, робочого органу Фонду соціального страхування від нещасних випадків на виробничих і професійних захворювань і медичний персонал лікувально-профілактичного закладу.

Головний лікар поліклініки В. Мороз розповів про заходи, які вживаються адміністрацією щодо створення здорових і безпечних умов праці персоналу, проведення медичної реабілітації потерпілих на виробничих і професійних захворюваннях, що проходять амбулаторне лікування в поліклініці, ретельного проведення перерахунку до первинних медичних оглядів працівників підприємств, установ та організацій, які залучаються до виконання робіт підвищеної небезпеки.

Начальник відділу експертизи умов праці та охорони праці Ірина Рогова розповіла про те, що здійснюється в обласному центрі підпоради, який він очолює. Аналізуючи стан травматизму на виробничих і професійних захворюваннях, зокрема, повідомив, що впродовж минулого року в травмологічному пункті міської лікарні було зареєстровано понад 900 звернень громадян у зв'язку з отриманням тілесних ушкоджень. Як з'ясувалося, 137 з них отримано внаслідок нещасних випадків, що сталися під час виконання потереблими своїх трудових обов'язків.

підконтрольних підприємств здорових і безпечних умов праці працівників місцевого наглядового органу уповноваженого першого півріччя поточного року здійснено 2236 перевірок. У ході проведення було виявлено понад 2 тис. порушень вимог нормативно-правових актів з охорони праці. При цьому виконано 2785 одиниць механізмів та установок, які несуть реальну загрозу для життя та здоров'я працівників.

За результатами перевірок до адміністративної відповідальності притягнуто 1152 порушників Закону, серед яких 576 — керівники підприємств. В охороні праці нагальному 22 подання щодо притягнення порушників Закону до кримінальної відповідальності.

Не менш важливо було вислуханий виступ начальника відділу профілактики умов праці та охорони праці Ірини Рогової, яка розповіла про цілісного страхування від нещасних випадків на виробничих і професійних захворюваннях. По-своєму повідомив, що на обліку робочого органу Фонду перебувають 778 потерпілих на виробничих і професійних захворюваннях, з них 18 внаслідок травми I, II та III групи, який відповідно до Закону здійснюється відшкодування заповної суми, а також заходи щодо відновлення здоров'я, проводиться протезування тощо. Горік потерпілих на виробничих і професійних захворюваннях було виділено 12 отримувачів «Гарячої» надбавки 12 видів різних за змістом і суми близько 3 млн грн.

У своєму заключному слові головний лікар В. Мороз подякував гостям за участь у заході та висловив сподівання, що обидві сторони будуть працювати разом, щоб підвищити рівень безпеки умов праці та охорони праці, що є найважливішим завданням державного нагляду за безпекою праці. Він також висловив сподівання, що обидві сторони будуть працювати разом, щоб підвищити рівень безпеки умов праці та охорони праці, що є найважливішим завданням державного нагляду за безпекою праці.

ВАСИЛЬ СОШІЛЕНКО

На зйомку: у президії (зліва направо): виконуючий обов'язки начальника теруправління Держгірпромнагляду по Хмельницькій області В. Корсаків, начальник відділу профілактики відділення Фонду соціального страхування від нещасних випадків на виробничих і професійних захворювань М. Банах, головний лікар поліклініки № 1 В. Мороз. За підписом: начальник відділу експертизи умов праці та охорони праці Ірина Рогова з обласного центру соціального страхування від нещасних випадків на виробничих і професійних захворюваннях М. Банах.

НДІ, застаеться, усі можливі заходи щодо управління газодивленням. Але відомо, що чим складніша система, чим більше вона містить елементів, тим вона менш надійна.

Аналіз випадків незабезпеченості вибоїв повторити свідчить, що більшою часткою порушень стає організаційні причини — через низьку технологічну дисципліну та відсутність контролю з боку дільничного і загальнообласного нагляду.

Вже саме порівняння чисельності інженерно-технічних працівників у службі вугільної промисловості з інспекторського складу робить очевидним, що ефективність функціонування системи управління охороною праці з метою підвищення рівня безпеки гірничої праці в першу чергу залежить від сумісної роботи ПП щодо вирішення цих питань.

Дуже складною проблемою залишається дегазація. Далеко не у повному обсязі на шахтах виконується постановою Кабінету Міністрів України від 29.03.2006 р. № 374 у частині виконання Програми дегазації вугільних пластів.

Основним способом дегазації на шахтах залишається дегазація методом буріння свердловин з підземних виробок на суцільних пластах і виробничий простір. Він застосовується на 21 шахті. Дегазація свердловинами з поверхні застосовується тільки на двох вугледобувних підприємствах: ОП «Шахта імени О. Ф. Засядка» і «Комсомолець Донбасу».

Сьогодні на більшості вугледобувних підприємств дегазаційні системи потребують реконструкції. Проте, як завжди, на це не вистачає коштів.

З усіх вищезгаданих впливів, що тільки спільно зусилля інженерно-технічного корпусу вугледобувних і наглядових органів дають бажаний результат. Що ж стосується розмовки науки про невирішені і споконвічні питання безпеки вугільного виробництва — метану, то буде він нашим другом чи залишається суворою ворогом, залежить від усіх нас, разом узятих.

На зйомку: В. Корсак і О. Симонів (праворуч) під час приймання в експлуатацію нової лави на шахті «Красноармійська-Західна № 1» (2003 р.)

Фото автора

МІЖНАРОДНІ КОНТАКТИ

ЕС ПІДТРИМУЄ ВУГІЛЬНУ ГАЛУЗЬ УКРАЇНИ

Європейський Союз виділив 9 млн. євро на реалізацію проекту «Програма підтримки розвитку вугільної галузі України». Про це повідомив експерт з питань економіки ЄС професор Анжеї Хебда під час зустрічі з заступником Голови Держгірпромнагляду О. Румєжком.

Європейський Союз зацікавлений у реалізації практичних заходів, зокрема, які могли б сприяти підвищенню рівня безпеки на вугільних шахтах України.

Першою такою подією, на думку А. Хебди, може стати семінар з аналізу рівня безпеки вугільної шахти, проведення якого намічається в м. Донецьку у вересні цього року. Метою заходу — вироблення рекомендацій щодо встановлення критеріїв і методології визначення рівня промислової безпеки, а також розробки програм протравнювання.

У рамках семінару передбачається обговорення рефератів «Стан аварійності і травматизму у вугільній промисловості України в Польщі за 2008 рік», «Способи визначення рівня страхових внесків в Польщі до інших країн ЄС», «Трагедія формування рівня страхових внесків в Україні».

Для уявлення в стеміро запрошено співробітників Держгірпромнагляду та інших колеги з Польщі, які працюють у галузі промислової безпеки, представників профспілових організацій.

У рамках проекту ЄС «Програма підтримки розвитку вугільної галузі України» передбачається також ознайомлення керівників гірничих округів і вугільних інспекцій України з методами і формами роботи Вищого управління гірничого Польщі. У цьому заході планується участь керівників служб і служб охорони праці вугільних компаній України, термін якого проведення — жовтень 2009 р. також у Донецьку.

Крім того, наприкінці листопада заплановано відвідування українською делегацією Вищого управління гірничого Польщі. Визначені спеціалісти планують ознайомитися з методами і формами роботи польської вугільної промисловості, а також відвідати інспекції та підприємства.

Однією з результатів зустрічі, заступник Голови Держгірпромнагляду О. Румєжко підкреслив, що для України надзвичайно цінний і корисний досвід Польщі, яка провела величезну кількість шлях адаптації національного законодавства і практики державного на-

глядю до стандартів і норм Європейського Союзу. «Яр можемо спільно спиратися на цей досвід, щоб уникнути багатьох помилок», — сказав О. Румєжко.

У червні 2009 р. представники Держгірпромнагляду провадити активну роботу з вивчення міжнародного досвіду в сфері промислової безпеки та охорони праці. Зокрема, відбулися зустрічі з представниками компанії «Партнерство з економічної та екологічної реформи», яка у рамках співробітництва між Урядом США та Україною впроваджує програму «Шахта безпеки в Україні». Метою програми — надання технічної допомоги в покращенні стану промислової безпеки на вугільних шахтах України.

У травні 2009 р. представники Держгірпромнагляду відвідали Вище управління гірничого Польщі у місті Варшаві з метою розробки питань промислової безпеки та охорони праці в гірничодобувній промисловості й підтримати важливі шляхи обміну досвідом та інформацією про аварії, що сталися, а також методи їх запобігання. У зв'язку з цим вирішено розробити проект відповідного Меморандуму про взаєморозуміння.

А. ГАЛУЦЬ, перший заступник головного редактора журналу «Охорона праці»

ЦЕ НЕПОКОІТЬ

Державні інспектори теруправління Держгірпромнагляду в Польській області провели перевірку діяльності безпеки та умов праці сторожів та охоронників на приватному підприємстві «Надія» Заліщицького, у ТОВ «Колос» Тернопільського району. Було виявлено низьку об'ємність роботи, що призвело до порушення умов праці та охорони праці, а також до порушення умов праці та охорони праці, а також до порушення умов праці та охорони праці.

РОЗПЛАТА СТОРОЖА ЗА... СОН

Пригадується жальна трагедія, що сталася у 2006 р. зі сторожем, який перебував на автомобільній стоянці «ЕВ-Транс» у Великій Березівці Тернопільського району. У приміщенні сторожів було крісло з м'якою оббивкою, чотири стільця, підлога — бруківка, Потерпілий, перебуваючи у нетверезому стані, закурив і заснув. Згоріло приміщення сторожів і крісло, що було в ній. На місці трагедії виявили лише обгорілі залишки людини.

У тому ж 2006 р. на приватному аграрному підприємстві «Агропродсервіс» у с. Гостівці Тернопільського району 50-річний нчний сторож, перебуваючи, згідно з висновком судмедекспертизи, в стані алкогольного сп'яніння, ліг на покіс сапоми і заснув. У сутіхавській автоматичній цьому слього спільного підприємства скіпа на чоловіка. Внаслідок отриманих тяжких тілесних ушкоджень через два тижні він помер.

Ці нещасні випадки зі смертельними наслідками показали, які промахи сприяли виникненню трагедій. Зокрема, керівники підприємств не забезпечили проведення попереднього медичного огляду потерпілих, допустили до роботи сторожів у нетверезому стані.

чому особливо важливим є своєчасне проходження сторожами медичних оглядів при прийомі на роботу і наданні у визначені законодавством терміни. Державні інспектори теруправління під час щільових перевірок у цьому році виявили, що до виконання сторожів робіт допускаються працівники без проходження медичного огляду (на ПП «Купчинці» Агропродсервіс Козівського, ПП «Світло» Заліщицького, ТОВ «Колос», ПОП «Тернопільське» Тернопільського району).

Чи потрібен контроль за роботою сторожів та охоронників? Однією з причин аварій, пов'язаних з вимогою сумішної своєї обов'язки, ретельно підготувати до недовіряючи довірених матеріальних цінностей. Про це свідчать хоча б такі приклади. У с. Гостівці Тернопільського району внаслідок порушення вимог трудової дисципліни сторожі та охоронники у ТОВ «Віва» Підгірського, «Авіа-Віва» Борщівського, «Дружба» Тернопільського району, Великопольського району, Гусятинського району, Гусятинського району, Гусятинського району, Гусятинського району.

В. КЛИМЕНКО, керівник прес-служби теруправління Держгірпромнагляду по Тернопільській області

ВИМОГИ ЗАКОНУ ОБГОВОРЮВАТИ НЕ ТРЕБА

Закрите акціонерне товариство ЗАТ «Млиборз» є одним з найбільших підприємств Чернігівщини із зберігання та переробки зерна. Крім елеваторів містяться близько 100 тис. т. тваринство має млинзавод сортового помелу продуктивністю 600 т на добу, комбикормовий цех з гранулювання комбикормів і вівсюк (120 т на добу), дільниця з вилучення пилу та хлібообдільних виробів (4,6 тис. т на добу).

На момент перевірки на підприємстві працювало 234 особи, більше половини персоналу підприємства — жінки. Близько 50 працівників зайняті на роботах підвищеної небезпеки.

Тяжкі роботи тут чимало, оскільки в цехах структурних підрозділів: на елеваторі, млинзаводі та у комбикормовому цеху в процесі виробництва утворюється легкозаймистий, здатний до самозаймання і навіть вибуху пил. Цілком зрозуміло, з якою увагою та обережністю потрібно експлуатувати устаткування цих об'єктів. Навіть найменші порушення в обслуговуванні планок настільки складного і вибухонебезпечного технологічного ланцюжка, якими є сучасні елеватори і млинзаводи, загрожують найважливіми і непередбачуваними наслідками.

Тим часом дані перевірки свідчать про те, що стан охорони праці в товаристві далеко не завжди відповідає вимогам нормативно-правових актів, хоча витрати на охорону праці у ЗАТ «Млиборз» у 2008 р. перевищили суму в 2,8 млн. грн. — набагато більше встановленого нормативу. «Про охорону праці» нормативу, тобто близько 4% від суми реалізованої продукції... Завдалося б, виділили такі кошти на вирішення питань охорони праці, розробдовець належності мірою переконаний розумінням важливості додержання вимог промислової безпеки, нормативно-правових

актів з охорони праці. Але ефективність витрат фінансових коштів, що виділяються на охорону праці, явно є недостатньою. І ось чому.

На підприємстві не забезпечено належне функціонування СУОП. В окремих структурних підрозділах допускються порушення вимог діючих нормативно-правових актів з охорони праці. Зокрема, на момент перевірки у підприємстві минав термін дії дозволу органів Держгірпромнагляду на початок виконання робіт і експлуатації складових частин, що викликає певні питання щодо безпеки. Не було паспортів технічного стану будівель і споруд (з 46 виробничих будівель, що експлуатуються, технічні паспорти мало тільки однієї). Посадові інструкції не повною мірою відповідають вимогам. Довідники кваліфікаційних характеристик професій працівників. Не забезпечувалися молоко робітників та службовців, зайняти на роботах із шкідливими умовами праці.

На підприємстві не проводилися навчання і переработки знань з питань охорони праці з тимчасовими працівниками, які залучають до роботи в період приїзду врожаю. Відповідне навчання, як правило, проводилося централизованно за загальною графіком навчання керівників структурних підрозділів один раз на рік. У результаті подібного недотримання до виконання багатьох тимчасових робіт допускалися особи, які не проходили навчання і перевірку знань з питань охорони праці.

Ні у відділі кадрів, ні в службі охорони праці підприємства на момент перевірки не було встановлено яко-

Піприємства із зберігання і переробки зерна приймають відомості до об'єктів підвищеної небезпеки. Державні наглядові органи, практично завжди перед початком збирання врожаю, проводять перевірки цих підприємств. Про одну з таких перевірок — у березні 2009 р. — і піде мова. Підписники співробітники територіального Держгірпромнагляду по Чернігівській області.

сь порядку реєстрації та зберігання послідовно про перевірку знань з питань охорони праці у працівників. Навіть успішні інструктаж оформлявся в журналі, форма якого не відповідала вимогам Типового положення. На робочих місцях вивішувалися не всі інструкції і охорони праці.

В акціонерному товаристві на момент перевірки двоє застаріли положення і про суму сплати охорони праці, у якому не були враховані вимоги ввіди діючого положення, хоча цей нормативний акт набув чинності ще у листопаді 2004 р.

Що ж тут дивуватися відсутності затверджених першим керівником графіків перевірок структурних підрозділів підприємства службою охорони праці? Керівник цієї служби Т. Шевій практично не використовує своєї посади зупинити роботу працівників, машин і механізмів у випадку виявлення порушень, що становлять загрозу життю чи здоров'ю працівників. За наявності виявлених працівниками державного наглядо-

ОХОРОНА ПРАЦІ 31

вого органу численні порушення приписи службою охорони праці з початку 2009 р. не видавалися.

Цілком закономірно, що подібне, дуже далеке від досконалості, становлення самостійної підприємства до організаційного забезпечення охорони праці негативним чином позначилося і на стані охорони праці в кожному з його структурних підрозділів.

Не у всіх виробничих приміщеннях елеватора і млинзаводу вивішені графіки прибирання пилу. Пил, що вивішувалися, не були затверджені керівником підприємства. На свідченнях п'ятого поверху елеватора пил узагалі не прибирали. У виробничому приміщенні млина не було технічних паспортів на ряд посудин, що працюють під тиском, а також інструкцій із монтажу та експлуатації. Зафорованими тут виявилися й таблиці з їх технічними параметрами. Багато з цих посудин не пройшли технічного огляду. Навіть манометри на них вчасно не пройшли повірку.

У багатьох структурних підрозділах підприємства допускались порушення з установок та експлуатації запобіжних і ограджувальних пристроїв. Зокрема, на відрізках ділянок транспортера прохідних галерей елеватора не було пристроїв для відключення (з буд-якого місця або червоною кнопкою «Стоп» через кожні 10 м). Не вартувалося і пристрої відключення приводу стрічкового транспортера № 9 на п'ятому поверсі елеватора.

Не на всі болти було закріплено бачки огороженої муфти приводів. Узагалі без захисного огороження працював скребок конвеєра на першому поверсі елеватора. У зерносушильному відділенні першого поверху млина не було огороження кінцевої передачі. Чотири огорожені кінцевої передачі приводів вентиляторів калориферів не відповідали вимогам безпеки. Було помічено сліди протікання масла на установках, встановлених на елеваторі та млинзаводі.

До забезпечення безпечного виконання робіт на висоті також були претензії: зокрема, робітники млинзаводу не користувалися запо-

біжними поясами. У цьому структурному підрозділі не проведено щорічної перевірки відповідності стелажів до висотою, стелаж для зберігання сити у пральському відділенні не був закріплений його конструкція невідповідно, не зазначено допустиме навантаження.

На п'ятому поверсі елеватора не закріплено решітку люка. Стулки люка над сходками на майданчику для завантаження борошновозів не фіксувалися у відкритому положенні — можливі їх самовільне закриття з падінням на працівників.

У приміщенні елеватора не вивішено інструкцій з технічної експлуатації опраційних мереж. Не було попереджувального плаката, що вивішувалося на випуску і впускному пристрої під час перебування працівників у смислах.

Під час приїздування зміни операторів електротехнічний персонал не перевіряв інструменти в засоби захисту. Періодичні виробничі огляди електротехнічного персоналу не проводилися з порушеннями. Державні інспектори не виявили на підприємстві жодного справного, придатного до експлуатації вимірального приладу для проведення виробничих опору вольтажів.

Не було списку електрозахисних засобів з позначенням місь їх зберігання, та і самих засобів не було. Що ж тут говорити про плани локалізації та ліквідації аварійних ситуацій та аварій, журналі аварійних тренувань.

Навіть члени комісії з перевірки знань персоналу з електробезпеки не пройшли навчання і перевірку знань у встановленому порядку. Не пройшов на момент перевірки такого, навчання і головний енергетик підприємства.

Ряд грубих порушень було виявлено під час експлуатації об'єкта котлоагрегату та підйомних споруд. Навіть у відділі комплексної перевірки

державні інспекторам, які особисто відвідали котельню, не були представлені документи про результати періодичного обстеження двох парових котлів Е-25-14 ТМ. У котельні не працює старший оператор зміни, не розроблено і не затверджено посадову інструкцію особи, відповідальної за утримання у справному стані та безпечну експлуатацію котлів.

Утім, не знайшли перевірювачі в відділенні особі і в комплексі оформлення ремонтних робіт всередині котлів, топок за нарядними допусками.

Було виявлено ряд порушень нормативних актів з охорони праці під час утримання газозового господарства. Не на всіх приладах систем газозабезпечення котельні представлені номери об'єктів газового устаткування. Не було відомостей про проведення контрольних оглядів газозового господарства. У журналі технічного огляду не було даних про перевірку справності та правильності показань манометрів. Також ніде не були відображені результати перевірок КВП, засоби автоматизації пристроїв та агрегатів. Не пофарбовано наземні газопроводи підприємства (зв'язаний газопровід по території, скидальні газопроводи котельні).

У результаті комплексної перевірки підприємства майже 20 об'єктів і видів робіт було оцінено або заборонено для подальшої експлуатації. До адміністративної відповідальності притягнуто 9 працівників, серед них — майже всі головні спеціалісти.

І все-таки... навідріч як соціальний акт комплексної перевірки, сузі статистичні дані, весь вищевведений перелік порушень може служити об'єктивним критерієм ставлення керівництва підприємства до безпеки довіреного йому об'єкта підвищеної

небезпеки. Тим більше, що й саме керівництво підприємства впровадженню стандарту часу кілька разів мінювалося. Можливо, не вистачило досвіду у вирішенні всіх цих непростих питань не вистачило.

Виходячи з цих міркувань, автор статті зробив спробу побувати на підприємстві, поговорити особисто з керівником ЗАТ «Млиборз» Т. Овдином. Проте нічого подібного, на жаль, не сталося. Телефонна розмова з ним виявилася дуже короткою. Мого співрозмовника взагалі здивувало бачення представника ЗМІ ставити йому запитання. А якщо, виходячи із специфіки нашого видання, продроживши він, кореспонденту цікавить дані акта комплексної перевірки, то бачення із зазначених у ньому порушень вже усунуто. Про що, в такому разі, розмовляти?

Більш того, невідомі переконуючи у своїй правоті керівник, уточнюючі ситуацію, зовсім, що деякі з порушень, відображених в акті комплексної перевірки, не відповідали дійсності, і тому адміністрація підприємства буде заверпувати їх у судовому порядку.

Безумовно, шкода, що така, на різних тонах, малозмістовна розмова, відійшла. Беручи це до уваги та співставивши той факт з наведеними вище даними акта комплексної перевірки, цілком доречно виникло запитання: чи ж, навірш, вимоги ЗАТ будуть не обговорюватися, а виконуватися? Коли керівники підприємств будуть цілком додержувати вимог ст. 13 Закону «Про охорону праці», а не під різними приводами виникнуть причини способів їх порушення? Не клієнти роботодавців, а не представники державних наглядових органів, як найчастіше і буває сьогодні, почнуть здійснювати належний відомчий контроль за виконанням вимог безпеки? Коли роботодавці почнуть нести не декларативну, а реальну відповідальність за порушення вказаних вимог?

Вадим КОБЕЦЬ,
наш власкор

ВИНЕН ВІДПОВІДИ

У липні 2009 р. органи Держгірпромнагляду за допущені порушення законодавчих і нормативно-правових актів з охорони праці притягнуто до адміністративної відповідальності (општрафовано) 470 керівників підприємств, установ та організацій.

Серед општрафованих:

- ЛАРИН Є. В. — директор ТОВ «Будкомплекс», м. Севастополь, АР Крим; КИРІЄВ Ю. В. — голова правління ВАТ «Шаржинський», м. Алушта, АР Крим; КРИЧУН О. О. — директор МКП «Водоканал», м. Могилів-Подільський Вінницької області; КРАЩУК М. Г. — начальник Любимецького ВУЖК, Ковельський район Волинської області; ТИТОВА З. І. — директор ТОВ «Лісова пісня», м. Дніпропетровськ; НИЖЕГОРОДОВ В. С. — директор ТОВ «Промтехстальпроєкт», м. Дніпропетровськ; АБРАМОВ С. В. — директор ТОВ «Промінформінвест», м. Кривий Ріг Дніпропетровської області; ОСТАПЕНКО О. Є. — директор ТОВ «Петрол ЛТД», м. Донецьк; КОЖУХАР Б. Г. — директор ТОВ «Ізонор», м. Краматорськ Донецької області; ВОРОБЦОВ І. Г. — директор ТОВ «Уголь ЛТД», м. Мухомів Закарпатської області; ЗАРЕШНЮК В. А. — генеральний директор ТОВ «Запоріжжестаб», м. Запоріжжя; ВІКТОРОВ І. В. — директор ТОВ «Кантур-2006», м. Запоріжжя; МІСЮРАК Б. Д. — директор ТОВ «Маск», м. Тисмениця Івано-Франківської області; САГАЙДАК А. О. — директор ТОВ «Віхибоуд», м. Київ; ДЕМА Ю. С. — директор ПП «Дема Ю. С.», м. Знаменка Кіровоградської області; ЖДАНОВ В. С. — директор СТОВ «Сетанос», м. Кировоград; МАЛИХ А. В. — директор ТОВ «Анкор», м. Луганськ; ЛАЙЦОВСЬКИЙ С. М. — директор ТОВ «Стахпроммолд», м. Кіровоград; ЛУГАНСЬКИЙ К. В. — директор ТОВ «Золочиский цегельний завод», Львівська область; ЄЛАНЦЕВ В. М. — директор ТОВ «Каскад», м. Боштанка Миколаївської області; КОСНАК І. Г. — директор ТОВ «Нікс», м. Одеса; СОЛОДОВНИЧЕНКО В. В. — директор ТОВ «Іверський монастир», м. Одеса; КАЛІКАН В. А. — директор ПП «Кошчан», м. Комсомольськ Полтавської області; СИЧ Д. М. — голова ВАТ «Степань Агроресурсів», Сарненський район Рівненської області; ТРОЦЬКИЙ В. І. — директор ТОВ «Воробжатінвест», Лебедівський район Сумської області; БІЛІХАР В. В. — директор ТОВ «Тервінкопльст», м. Тернопіль; БОРЦІ С. І. — директор ПП «Авотранс Т», Балокський район Харківської області; КОВАЛЕНКО Р. В. — директор КП «Поста», Каланчацький район Харківської області; ЧУЙКІН Є. М. — директор ТОВ «Промін», м. Херсон; БЕРЕГУЛЬ Т. І. — директор КП «Житовик», м. Кам'янець-Подільський Хмельницької області; АНТОНЮК І. М. — директор ТОВ «Прогрес», Жашківський район Черкаської області; ПОПАЛЧУК Б. В. — директор ТОВ «Біс», м. Сторожинець Чернівецької області; ЯРОШЕНКО Д. М. — голова правління ЗАТ «Оургробуд», м. Чернівці.

НАДЗВИЧАЙНА ПОДІЯ

ПРИЧИНА ОДНА Й ТА САМА: БЕЗВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ

Групою військовий випадок стався 12 лютого цього року у Донецькій області, неподалік від селища Райгородок. Автобус ЛАЗ-699, обладнаний загальною установкою, приїждив з Краматорська до Краматорської міської області. Раптово пекельне подія з'явилася в салоні, і його жертвами стали усі 30 пасажирів. Смертю з них заживо згоріли, решта одержала різні травми, причому 14 осіб перебували у важкій тяжкій, критичному стані та були терміново госпіталізовані.

Під час вибуху метану на величезну швидкість. Для розслідування причин аварії було створено урядове комісія на чолі із заступником Міністра транспорту і зв'язку України І. Сергієнком, яка терміново виїхала на місце події.

Про те, як стріло розвивалася подія, можна судити з того факту, що автобус загорівся об 11 год 13 хв, а вже об 11 год 55 хв пожежу було ліквідовано рятувальниками МНС, які spracovali оперативно й ефективно. Пом'яв вони приборкали за допомогою трьох автоцистерн і аварійного спецавтооб'єкта. Професійно діяти й медики. Потерпіливі терміново було вправлено до лікарень Краматорська та Слов'янська, а з обласного центру для надання допомоги виїхали спеціалісти Інституту невіддаленої та віддаленої хірургії імені В. К. Гусака. Понайбільше 6 осіб, які одержали найважчі травми, для спеціального лікування було відправлено до обласного центру.

Потерпілі, з якими лікарі дозволили поговорити незабаром після того, що сталося, перебували у важкому психічному стані. У жні, обличчя та руки ували пов'язках, тремтять голос:

— Мені здається, що я все ще перебуваю у тій вогняній залізанні коробці... Все сталося в одну мить: спало злітно... і в усюмо салоні спалахнув вогонь. Закричали від болю і страху люди, почалася тишева!

Задні двері були зачинені. Водій їх відчинив, вийшов з автобуса.

— Я не міг заснути, підірнувши її сусідку... мене двоє мучать кошмарами, перед очима — охляпіли вогнем людські постаті та якими полум'я навкрузі...

Про те, що в автобусі не було передбачено можливості для швидкої евакуації пасажирів на випадок аварії, розповів ще один з потерпілих. Зазвичай в автобусі в одні пасажир впадає часом навіть дратівливий, але, як виявилось, життєво необхідний напис на зразок «митинга» за штур, щоб відкрити аварійний вихід... як крозбий скло... і поручив вийти молотком. Нього подібного у пасажирському автобусі пасажирів не виявили. Не було ні рятівного надпису, ніж передбаченого на крайній

аварії, розповів ще один з потерпілих. Зазвичай в автобусі в одні пасажир впадає часом навіть дратівливий, але, як виявилось, життєво необхідний напис на зразок «митинга» за штур, щоб відкрити аварійний вихід... як крозбий скло... і поручив вийти молотком. Нього подібного у пасажирському автобусі пасажирів не виявили. Не було ні рятівного надпису, ніж передбаченого на крайній

Випадок молотка, ані іншого пристосування, яким можна було пробити вікно і вийти з автобуса. Потерпілий показує журналістам на свою зобитвану голову — довелося викувати нею, щоб вийти зі салону.

Директор Інституту невіддаленої та віддаленої хірургії АМН України імені В. Г. Гусака В. Гринь повідомив, що до опікового центру спочатку було доставлено 4 потерпілих жінок і трохи пізніше — ще двоє чоловіків. У них тяжкі урощення поверхневих тканин і верхніх кінцівок шлуків, а у медіах якого кількісного закладу є великий досвід рятівничих потерпілих від вибухів метану шахтарів.

За словами заступника начальника ГУ МНС України у Донецькій області І. Домаровського, у експертів спочатку було дві версії того, що сталося: несправність загальнообласного обладнання або замикання електропроводки. Вивіщив обставини аварії, опитавши свідків і потерпілих,

ПРКА СТАТИСТИКА

ЦЬОГО МОГЛО НЕ СТАТИСЯ

За оперативними даними, у липні 2009 р. в Україні на виробничій загибли 83 особи — на 13 менше, ніж за такий самий період минулого року. 14,4% нещасних випадків зі смертельними наслідками стали внаслідок ураження електричним струмом.

Коротко про обставини деяких нещасних випадків:

07.07 у м. Кривий Ріг Дніпропетровської області член бригади ТОВ «НІК» (м. Київ) після закінчення робіт у ПП-1200, що розташовано на території фірми «Фреш Маркет-Т», залишив свої робочі місця. Один з робітників повернувся на місце виконання робіт за зобитим інструментом і з невідомих причин був смертельно уражений електричним струмом.

10.07 у с. Володимирівка Кропивницького району Кіровоградської області під час огляду КТП-118 електромережі ВАТ «Кіровограденерго» потрапив під напругу 10 кВ і був смертельно травмований.

16.07 у м. Севастополі (АР Крим) електромонтер ТОВ «Пленг» під час прокладання електрокабеля до об'єкта, що будувється, без відома власника відкрив електричний щит ТЦ «Рівелін» і був уражений електричним струмом.

16.07 на будівництві торгово-розважального центру в Дарницькому районі м. Києва монтажники ТОВ «Компанія «Ексклюзів» під час переміщення по стаціонарній металевій драбині бували доторкнувшись електричного підсилювачем, який перебував під напругою, до огороженої і був смертельно уражений електричним струмом.

20.07 у міжнародному аеропорту Івано-Франківськ (м. Івано-Франківськ) електромонтер за зовнішнім керівництвом косів тривав біля ПП-249. З невідомих причин відкрив двері підстанції, зайшов до приміщення і потрапив під напругу. Потерпілий загинув на місці події.

21.07 у м. Новоомосквіському Дніпропетровської області електромонтер енергетичної компанії «Дніпроенерго» під час виконання робіт на лінії ПП-0,4 кВ був смертельно уражений електричним струмом.

23.07 у с. Нова Українка Рівненського району Рівненської області під час підключення до будівнику у садовому товаристві «Західний» вводу повітряної лінії напругою 0,4 кВ на опорі смертельно травмовано електричним струмом електрика.

24.07 в Уманській електричній мережі ВАТ «Черкасиенерго» (м. Умань) під час ремонту шин підстанції напругою 35/10 кВ на першій підстанції працівник пішов на другу підстанцію оглянути стан розрядників. Внаслідок наблизився на недопустимі відстані до шин був смертельно уражений електричним струмом.

Тендіти ШУВРО, наш власник

наш власник

наш власник

На знімку: ратувальники, які без зволікань прибули на місце аварії, зменшили кількість жертв; все, що залишилося від автобуса; директор Інституту невідомої та відносно хірургії АМТ України Імені В. Г. Кусак В. Гриня (ліворуч) та заступник начальника ГУ МНС України у Донецькій області І. Демаровський.

Фото автора та оперативні знімки з місця аварії

НОВІ ТЕХНОЛОГІЇ

ЄВРОПЕЙСЬКІ КАНАТНІ ДОРОГИ ДЛЯ УКРАЇНИ

Стриімкий розвиток європейської гірсько-лижної індустрії в умовах жорсткої конкуренції та збільшення обсягів туристичних послуг зумовив кардинальну зміну в підходах до канатного транспорту. Один із важливіших аргументів — забезпечення надійності, комфорту та безпеки його користувачів.

Нещодавно делегація фахівців ДП «Карпатський експертно-технічний центр», яку очолює керівник В. Пірко, взяла участь у міжнародній виставці виробників пасажирських підвісних канатних доріг (ППКД) та обладнання для гірськолижних комплексів у м. Інсбрук (Австрія). Вона стала значною подією поточного року в індустрії канатних доріг та гірськолижних курортів. У ній взяли участь майже 500 учасників з 56 країн світу, близько 17 тис. відвідувачів.

Прокomentarувати новітні тенденції у будівництві ППКД, поділитися думками щодо переваг європейських систем безпеки та оснащенням для них керівник прес-центру теруправління Держгірпромзгляду по Івано-Франківській області В. ЛИЗАНЧУК попросив начальника ЕТЦ В. Пірка і технічного експерта з промислової безпеки В. Шевляка.

В. ПІРКО:

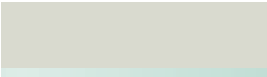
— Розвиток канатного транспорту в Європі дав потужний поштовх для розвитку цілого ряду пов'язаних з ним суміжних галузей. На виставці було широко представлено продукцію фірм, що займаються плануванням і проектуванням гірськолижних курортів, виробництвом устаткування для монтажу та обслуговування ППКД, систем снігозахищення, механізмів для сніготранспортування та підготовки схилів, всюдихідного транспорту, спорядження для верхолазів та аварійно-рятувальних робіт, обладнання для обслуговування та контролю за станом канатів, виготовлене провідними європейськими підприємствами.

Канатний транспорт — важлива галузь в економіці розвинених європейських країн, що приносить немалі прибутки. Працює, що одне робоче місце на канатній дорозі створює близько десяти робочих місць у суміжних галузях — готельному і ресторанному бізнесі, службах підготовки снігів, ритуальних службах, яких шкода, що транспорт, у будівництві доріг тощо. Назвою ППКД виростає шість інфраструктурний комплекс, який відіграє важливу роль в економіці регіону. Тут є кому почитати українським підприємцям, що взяли курс на максимальне вичащення грошей при мінімальних затратах на підготовку снігів, тренінгів, персоналу, забезпечення безпеки. В результаті щиро збудована в Україні гірськолижні комплекси швидко стають популярними, працюють на чверть проектного завантаження.

Наші спеціалісти зустрілися з представниками фірм Doppelmayr (Австрія), SKAD (Італія), Johnson Controls (Франція) та обговорили питання співпраці під будівництвом ППКД і ті, що стосуються експертних проектів ППКД, їх технічного діагностування. Достигнуто домовленості про оперативне реагування фірми-виробника у разі виявлення типових недоліків та дефектів під час обстеження ППКД, які проводить Карпатський ЕТЦ. І швидко усунення та недопущення у подальшому. В перспективі інтеграція сприятимуть Карпатському ЕТЦ у забезпеченні нормативними матеріалами для розробки в Україні Правил улаштування та оснащення гірськолижних силіс.

Канатні дороги іменовані виробництвом, які вже експлуатуються за кордоном, в перспективі будуть встановлюватися на ППКД України, зокрема, з трикомірними системами з відмінним рухом складом підвищеної вантажопідйомності та опірності стійкості виробництва фірм Doppelmayr та Leitner, особливостями конструкцій їх канатних записоків, системною безпекою RPD (Rope Position Detector) фірми Doppelmayr, яка контролює положення несучо-тягового каната на балансірах ППКД і здійснює автоматичну зупинку канатної дороги у випадку відхилення положення каната за межі допустимих значень. Ці дороги будуть обладнані конструкціями несучих, тягових та несучо-тягових канатів провідних європейських виробників Falzet та Redobelli, устаткуванням для автоматизованого оптичного та магнітного контролю канатів, що розроблене Штурттарським університетом, обладнанням для проведення ритуальних робіт на ППКД фірми

Рез, будівництва та експлуатації ППКД, технікою для снігозахищення та сніготранспортування. Цьогоріч на виставці в Австрії розширили знання українських експертів про технологічні рішення, конструктивні особливості канатних доріг і підйомників для гірськолижників, умови виробництва, проектування та впровадження їх в експлуатацію.

В. ШЕВЛЯК:

— Новітні розробки канатних доріг передбачають збільшення пропускну здатності з підвищенням надійності та безпеки. Серед напрямів розробок слід виділити нововведення в конструкції одно-, дво- і багатоканатних доріг, підйомників буксирних канатних, конвеєрів посадку та пристроїв безпеки.

Одноканатна система ППКД і сьогодні залишається найбільш розповсюдженою в світі завдяки надійності та простоті обслуговування. Проте вона з канатними записками, постійно закріпленими на несучо-тяговому канаті, поступово втрачає популярність серед замовників, зважаючи на місьде для нових високоєфективних доріг з пружинними або торсіонними канатними записками, що постійно закріплені на несучо-тяговому канаті під час руху на лінії, але від'єднуються на станціях. Крім того кабіни у таких системах рухаються у межах станцій незалежно від руху каната з швидкістю, якою для пасажирів можливість безпечно та комфортно здійснювати поїздку та висадку, не зменшуючи швидкості на лінії та загального часу поїздки, що особливо важливо для гірськолижних курортів і міських транспортних систем.

Використання канатних записоків, що від'єднуються, дозволяє вирішити багато проблем і зняти обмеження стосовно максимальної швидкості руху, кількості пасажирів у кабіні (кабіні), регулювання кількості рухомого складу на лінії та обслуговування несучо-тягового каната. Так, максимальна дозволена швидкість канатної дороги з постійно закріпленими на несучо-тяговому канаті рухомим складом обмежується 2,5 м/с. При більшій швидкості поїздка буде небезпечною для пасажирів. З тієї ж причини кількість пасажирів у кабіні обмежувалась чотирма особами.

Використання відірваних записоків дає змогу збільшити швидкість рухомого складу на лінії до 5 м/с, кількість пасажирів у кабіні — до шести і восьми, а в кабіні навіть до 15 осіб. На лінії також можна регулювати, залежно від завантаження, кількість рухомого складу за допомогою автоматичних гаражів, у яких він зберігається та обслуговується у міжстанціях. Це дає змогу збільшити строк служби рухомого складу, покращити якість його обслуговування.

Сучасне крісло канатної дороги має привабливий зовнішній вигляд, зручне. Воно обладнане вітросхисним прозором кабіною, підйомними дугами безпеки з упорами, що не дають змоги маленьким дитині виподковати вилити на лінії. Деякі ППКД обладнані системою підвітрювання сидінь.

Паралельно активно удосконалюються системи безпеки та контролю параметрів ППКД. Сучасне комп'ютерне обладнання дає можливість контролю-

вати та регулювати десятки параметрів, у тому числі організації швидкості рухомого складу та конвєрсионної стрічки посадків, швидкості рухомого складу на лінії, відстані між кріслами або кабінами, параметри приводу, електричних і гідравлічних систем, гальм, швидкості і напрямку вітру на лінії. При виникненні несправностей або відхиленні параметрів за межі допустимих значень система безпеки автоматично зупиняє канатну дорогу.

Окремо хочеться зупинитися на системі безпеки RPD (Rope Position Detector) фірми Doppelmayr, яка за допомогою електронних датчиків, встановлених на усіх опорах, контролює положення несучо-тягового каната на балансірах ППКД, автоматично зменшує швидкість при відхиленні каната від канавки роликів і здійснює автоматичну зупинку канатної дороги у випадку відхилення положення каната за межі допустимих значень. До розробки цієї системи положення каната на балансірах контролювалося ламками кінцевими вимикачами, що спрацьовували у випадку ссодження каната з балансіра на трасовисловачев. Закладання каната на роликів потребує значних зусиль та часу, що небезпечно у випадку перебування на лінії пасажирів. Використання RPD дає змогу запобігти ссодженню каната з роликів та відновити роботаоздатність дороги за допомогою неослоднок механічного регулювання.

Проте одноканатні канатні системи немалювало використовувати на ділянках з довгими проносами під дією значних вітрових навантажень. Та і місткість одноканатних кабін обмежено до 15 осіб. У цьому випадку застосовуються прогресивні дво- і триканатні канатні системи з кабінами місткістю до 30 осіб підвищеної стійкості до вітрових навантажень. Вони переміщуються на одному або двох несучих канатах за допомогою тягового каната, що замикається в кільці і рухається з постійною швидкістю. До тягового каната кабіна кріпиться за допомогою канатного записки, що від'єднується. Це дає можливість кабіні рухатися у зоні станцій незалежно від канатів за допомогою спеціального приводу. Такі ППКД зручно використовувати як транспортні, наприклад, для масової доставки гірськолижників від зон паркування автотранспорту до місць канатів або для роботи в умовах зовантаження гірськолижних мереж.

Сьогодні фахівці Карпатського ЕТЦ контролюють майже 50 ППКД, включаючи бугельні канатні підйомники, які є на території Івано-Франківської, Закарпатської, Чернівецької, Черкаської та Київської областей.

Враховуючи специфіку регіону та наявність оздоровчо-екологічних зон на Прикарпатті, Карпатському ЕТЦ ще у 2004 р. розпочав співпрацю з фірмою Leitner, а згодом у 2005 р. і з фірмою Doppelmayr, SKAD та MULTISKI/FAL.

Компанією Doppelmayr/Гарвантоса споруджено 13 ППКД на туристичних комплексах України, зокрема в Карпатах. Лівава частина їх припадає на оздоровчий гірськолижний комплекс «Буковель», який зі своєю 35 канатними дорожками і трасами для спускання загальною протяжністю 290 км планує увести в дію наступного найбільшого і найопіслянішого гірськолижних курортів світу. Найближчим часом «Буковель» прийматиме до 30 тис. гостей.

Фото автора

ФОТОРЕПОРТАЖ

КОНКУРС ПРОФЕСІЙНОЇ МАЙСТЕРНОСТІ

Наприкінці червня на ПП «ЛУКОЙЛ-Україна» пройшла фінальна частина першого етапу п'ятого конкурсу професійної майстерності на звання «Кращий за професією» серед працівників АЗС і нафтобаз підприємства.

Конкурс професійної майстерності є невід'ємною частиною політики управління персоналом, що проводиться на підприємстві. В умовах всебітньої економічної кризи керівництво не порушило традицій, що склалися.

Одним з головних достоїнств подібних заходів є те, що вони об'єднують учасників змагань, формують командний дух не тільки серед них, але і в трудових колективах. Замовляючи своєрідні умови для підвищення відповідальності керівників і кожного працівника за доручену ділянку, сприяє розповсюдженню досвіду роботи в цілому та культурі безпеки як невід'ємної складової трудового процесу зокрема.

30 переможців першого етапу, який проходив у підпорядкованій підприємству базі зберігання та реалізації продуктів нафтопереробки (Біла Церква), за професією «спосар з ремонту і обслуговування обладнання» — М. Іванюк, слюсар-ремонтник бази зберігання та реалізації нафтопродуктів і срібного газу (Бориспіль) — за професією «електромонтер з ремонту і обслуговування електроустаткування» — А. Кас'яненко, слюсар-електрик бази зберігання та реалізації продуктів нафтопереробки (с/т Бородянка), з перевірки практичних навичок з протипожежного захисту — І. Куза, оператор АЗС № 14-14 (Львів).

Другий етап п'ятого конкурсу професійної майстерності буде проведено наступної серпня на базі ПП «ЛУКОЙЛ-Вінниця» у Мінську, де зберується крашч з крашчів від 16 організацій Групи «ЛУКОЙЛ» з 10 країн. На переможців чекають дипломи, грошові премії, надбавки до погодинної тарифної ставки (окладу) за високу професійну майстерність терміном на один рік і п'ять тис. доларів. До складу команди з України ввійдуть фіналісти першого етапу конкурсу.

Побажемо нашим землякам перемогти!

На знімку: на одному з етапів конкурсу переміщують практичні навички з лівідкої осередку заторяння; виконують слюсари роботи на швидкості і якості; оператор товарний визначає масу нафтопродукту у вертикальному резервуарі типу ІВС-1000; заступник генерального директора з персоналу О. Бошко і керівник групи промислової безпеки, протипожежного захисту та охорони праці А. Геліх вітають переможців.

Фото Г. ТЕЛІЧКА